

Dragi bratje in sestre. V tem mesecu praznujemo četrto stoletje naše države. Še danes se čudimo, kako na lahek način smo prišli do samostojnosti, ki so si jo želeli mnogi rodovi pred nami. Poleg dobrih ljudi na takratnih odločilnih mestih, predvsem na diplomatskem parketu, ne smemo pozabiti tudi zelo vidne in pomembne vloge nadškofa Šuštarja in nadškofa Perka. Vsak na svoj način sta z zvezami pomagala k hitrejšemu reševanju nastale situacije. Obenem ne smemo pozabiti sv. papeža Janeza Pavla II. in vatikanske diplomacije ter Helmuta Kohla, takratnega nemškega kanclerja. V to paleto osamosvojiteljev moramo prišteti tudi slovenske politike, ki jih ni malo. Med najpomembnejšimi so gotovo: Bučar, Pučnik, Rupel, Janša, Peterle. Na vojaškem področju gotovo Krkovič in Dernovšek. Vsi ti in mnogi drugi z njimi so z različnimi mednarodnimi zvezami in dobro informiranostjo državljanov doma in po svetu uspeli na dokaj miren način pripeljati naš narod do samostojne države. Seveda so svoj glas dodali tudi izseljenci in zdomci, Slovenci, ki so morali zaradi katoliškega prepričanja in da rešijo svoje življenje zbežati v tujino. Tudi ti so v drugih državah sprožili val, ki je končno pripeljal do priznanja suverenosti naše države. Slednji del zgodovine bo potrebno še znanstveno obdelati. V tem procesu pa se je zataknilo. Slovenci imamo očitno malo v genih, da do določene stopnje stvari izpeljemo genialno, potem se nam pa ustavi. Namesto, da bi bili danes veseli naše države, je marsikdo razočaran in ima skomine. Žal tudi take, da bi želel nazaj totalitarizem. Vsem tem bi odgovoril, da sem takoj za, da uvedemo resno totalitarno državo za tri mesece ali pol leta, v kateri ne bo interneta, ne bo nakupovalnih središč, ne bo vsak dan bencina in zvečer svežega kruha, ampak bodo redukcije elektrike, v trgovinah ne bo kave in margarine, to bomo tihotapili čez Ljubelj ali Rožno dolino, denar bo brez vrednosti, cvetel bo črni trg... Na ulici bomo dvakrat premislili, kaj bomo povedali, saj nas sicer lahko zaprejo. Če ne bomo pravi po priimku in ideologiji ne bomo dobili določenega službenega mesta, ipd. To je bila tista država na J, po kateri nekateri tako hrepenijo. Res me zanima, kdo bi bil še za to evropsko Severno Korejo. Zakaj torej danes zadeve niso vredne, pa čeprav si v večini primerov lahko privoščimo mnogo več, kot je bilo to mogoče v vseh preteklih sistemih? Toliko kot imamo Slovenci zdaj ne le materialnih, ampak tudi intelektualnih, informacijskih, duhovnih dobrin, jih niso imeli naši predniki skozi vso zgodovino. Pa kljub temu nismo zadovoljni. Zakaj? Kaj je narobe? Kaj nismo ob naši osamosvojitvi izpeljali tako genialno, da bi ta proces šel pravilno svojo pot naprej? Zopet bomo morali nekoliko pobrskati po zgodovini, ki je učiteljica življenja. Seveda je nemogoče, da bi v tako kratkem prispevku zajeli vse vidike, vzroke in zgodovinska dejstva, ki so nas pripeljala v tako stanje. Naslonili pa se bomo samo na enega, to je 57. številka *Nove revije*. Dejansko je bila posledica *Memoranduma srbske akademije nauka i umetnosti* iz leta 1986. V tej zelo dolgi izjavi so med drugim srbski akademiki in intelektualci

tožili nad izgonom s Kosova, ugotavljali vzroke za ekonomsko, nacionalno in moralno krizo v 80. letih. Obregnili pa so se tudi čez Slovence in Hrvate kot najrazvitejši republiki, ki v povezovanju delujeta proti Srbiji, ki je že ves čas zapostavljena.

Reakcija, ki ima sicer korenine že v letu 82 je bil izid februarske 57.

številke *Nove revije*, v kateri je 60 intelektualcev in kulturnikov pisalo o *Prispevkih za slovenski nacionalni program*.

Revija je tako postala temeljna intelektualna in duhovna podstat za novo majniško deklaracijo, plebiscit in končno samostojnost.

Vprašanje, ki se mi danes zastavlja je: kje so danes naši intelektualci, kulturniki in akademiki, ki bi povzdignili svoj glas in povedali, kaj vse ni dobro in kaj bi bilo potrebno storiti, da bomo na pravem mestu v trenutku dane zgodovine.

No, če pogledamo v zgodovino samostojnosti, saj tega nočejo niti volilci. Ob osamosvojitvi izpod diktatorske države in totalitarne komunistične ideologije, ki je v svetu s svojimi zagovorniki pobila več ljudi kot Hitler in Mussolini skupaj, je volilno telo izbralo za predsednika države ravno zadnjega predsednika diktatorske organizacije komunistov. Kakšen nesmisel, nezrelost in kako velika pamet! Da je burka še večja, se to ni zgodilo samo enkrat! Da se nam smeji cel svet.

Kar je naša napaka, je to, da procesa nismo izpeljali do konca. Nismo imeli lustracije. Ker nismo imeli lustracije kot drugi naši sosedge, ki so počistili z umazanijo, nas danes vsi preHITEVajo, pa ne le gospodarsko. Vsi: Poljska, Češka, baltske države, Slovaška,

Madžarska, „celo“ Romunija.

Tukaj ne gre toliko za lustracijo politike, tudi, vendar še prej lustracijo sodstva. Nekdo, ki je sodil v totalitarnih režimih, kjer človekove pravice nič ne veljajo, kjer sodišče lahko obsoja politične nasprotnike in nedolžne tudi na najhujše kazni, ne more soditi v demokratičnem sistemu. Pika. In sistem je deloval super: vsaj 20 let smo imeli leve vlade, ki so sprejemale zakone, ki so slabi. Sodstvo se zgovarja na te zakone. In zdaj lovimo kurje tatove, velike ribe se pa izmikajo roki pravice, ker je ta zvezana s takimi zakoni, po drugi strani pa je nedotakljiva, kar je sploh problem sodstva. Nedotakljivost pomeni neodgovarjanje, pomeni absolutnost. Sodstvo pa nima absolutne oblasti, ampak samo neodvisno od izvrševalne in zakonodajne oblasti. V sodstvu nihče ne odgovarja, koliko sodb je rešil, koliko je bilo vrnjenih, kar pomeni, da je slabo sodil in podobno. Seveda ni čudno, da sistem ne funkcionira, vsaj ne v dobro državljanov.

Zakaj torej kulturniki in akademiki nič ne rečejo? Ker so privezani na proračunske jasli, živijo lepo in so tudi lepo tiho.

Dragi bratje in sestre, prav je, da kaj zmolimo za našo državo. Vendar ima škarje in platno ljudstvo. Potrebno bo s pravo kmečko pametjo na volitve in ne izbirati to, kar plasirajo razni nacionalni mediji po politični direktvi, ampak izbirajmo po svoji pameti. (Če pogledamo objektivnost nacionalnih medijev: včeraj je bila spominska slovesnost pred Barbara rovom in v teh medijih o tem ni bilo niti stavka). Potrebno bo zahtevati svoje pravice z vsemi sredstvi. Najprej z vsemi

pravno-upravnimi sredstvi, nato tudi s kakšnim konkretnim protestom. Saj imamo ja pravico izraziti svoje mnenje, mar ne? Ali smo že nazaj pri uvajanju stare države?

Dokler bomo pa odgovornost prelagali na druge, na mlajši rod, češ bodo že oni kaj uredili, dokler si bomo mislili, meni gre dobro, kaj čem, morda sicer še tega ne bom imel, do takrat se ne bo nič spremenilo in nimamo niti pravice negodovati nad stanjem v katerem smo.

Samo tisti, ki je vse poskusil, da bi kaj spremenil se ima pravico pritoževati nad stanjem, kakršno je. Drugi se očitno strinjajo, zato ne povzdignejo glasu.

Naša navajenost, da smo tiho, kot posledica odvzema pravic pod komnuzmom mora biti presežena. V demokratičnem sistem, kot je naš, si je pravice potrebno izboriti in stati za njimi. Če bi bila to res prava demokracija, potem je v njej poskrbljeno za najšibkejše, porinjene na rob družbe in podobno. V tem kvazi sistemu, ki ga vodijo večinoma ljudje izšolani po sistemu ruskega socializma pa je situacija povsem drugačna. Bog obvaruj našo domovino.